

partii naleraq

4. marts 2016

UPA 2016/85

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut matumuuna imaattoq saqqummiuppara

Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut, Naalackersuisut peqquneqassasut kingusinnerpaamik UPA2017-mi allannguutissamik siunnersuuteqassasut, Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6 imm. 3-mi, sulisitsisut atorfinitsitinissamik qinnuteqarnerisa kingorna ullut 14-it qaangiunneratigut kommune piffissap iluani aaliangiisimangippat, ingerlaannartumik atorfinitsitisinnaanerup atorunnaarsinneqarnissaa pillugu.

(Inatsisartunut ilaasortaq Per Rosing-Petersen, Partii Naleraq)

Tunggavilersuut:

Kalaallit Nunaannut avataaniit suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaata¹ killigititaasa iluanni isumannaatsumik atuutsinneqarnissaata isumannaarnissaa siunertaraa – tassanilu avataaniit suliffissarsiortut suliffinnut kalaallinit inuttalerneqarsinnaasunut atorfinitsinneqanninginnissaat isumannaarniarneqassalluni.

Sulisitsisoq inatsimmut naapertuuttumik atorfinitsitisinnaavoq imaluunniit sulisoqarsinnaavoq, qinnuteqaat kommunemut sioqqustisumik nassiunneqartoq akuerineqarpat. Kommune avataaniit atorfinitsisoqarsinnaasoq akuersilluni nalunaaruteqarsinnaavoq, aatsaat atorfik nunaqavissumik inuttalerneqarsinnaangippat. Ukiormanna Januaarip allaqqaataa aallarnerfigalugu, ingerlatseriaaseq nutaaq atuutsinneqarlerpoq, tassalu avataaniit suliffissarsiortut atorfinitsinneqarsinnaalersiampput aatsaat Naalackersuisut sulisussarsiornermi nittartagaanni nuna tamakkerlugu takuneqarsinnaasumi sapaatip akunnerini marlunni nittarsaanneqareerluni sulisussarsisoqangippat.

Inatsimmi aaliangersagaq (§ 6. imm.3) naapertorlugu allatut periarfissaq ammaassivoq, tassalu kommunalbestyrelse ullut 14-it qaangiunnerini aaliangiisimangippat, taava sulisitsisoq avataaneersumik sulisussamik atorfinitsitisinnaavoq imaluunniit suliffiup inuttassaqaangitsup suliassaannik naammassinnittussamik sulisitsisinnaavoq². Aaliangersakkami aporfik angingorniarneqartoq tassaasimassaaq, sulisitsisoq aaliangiinissamut siviluallaamik utaqqiniassangimmat, tassanilu suliffiup ingerlanneqarneranik innarliinaveersaarneq tunggavigineqarsimassaaq.

¹ Suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 27, 30. oktober 1992-meersoq, inatsisartut inatsisaanni nr. 27, 9. december 2015-meersumi allangortinneqartumi.

² Naalackersuisut sulisussarsiornermi nittartagaanni nuna tamakkerlugu takuneqarsinnaasumi sapaatip akunnerini marlunni nittarsaanneqareerpat.

Maannali inissisimaneq eqqarsaatigigaanni atorfiit amerlasuut avataanniit inuttalerneqartartut tassaangajukkasorinarput, nunatsinni najugaqareersunik inuttalerneqarsinnaagaluit. Tamannalu assigiinningsorpassuarnik tunngaveqarsinnaavoq, kisiannili peqquiti ilagilluinnarsinnaavaat, kommunet qinnuteqaat ullut 14-it qaangiunnerini qinnuteqaat pillugu aaliangiisimangippat. Tamatumalu kingunerisaanik qinnuteqartoq avataaneersumik sulisussarsiortoq ingerlaannartumik atorfinitsitisinnaavoq, tamannalu pisinnaavoq atorfinitsitinissamut tunngavissaqanngikkaluar-palluunniit.

Qanittumi § 37 naapertorlugu Naalackersuisunut apeqquummut akissuteqarnerminni nassuiaatigaat,³ inatsit naapertorlugu akuersissutit itigartitsinerillu qasserpiaangersut kommunet nalunaarutigisarsimaneraat Naalackersuisunit ilisimaneqanngitsoq, kisiannilu eqqoriarlugu minnerpaamik arfineq marluussasut.

Itigartitsinerit naatsorsuutigisanniit ikinnerungaatsiarput, taamaalillunilu uppersarsarneqarpoq ullut 14-it qaangiukkaangata qisuariartoqanngikkaangat akuersiinnartarnej, ajornartorsiutinngorsimasoq.

Taamaattumik Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuuteqarpunga, Naalackersuisut peqquneqassasut, Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6 imm. 3-mut tunngatillugu allannguutissamik siunnersuuteqassasut, sulisitsisut nunatta avataaneersunik atorfinitsitinissamik qinnuteqartut ullut 14-it qaangiukkaangata kommune aaliangiisimangippat taamaattumillu qisuariartoqanngippat, , taava akuersissummik ingerlaannartumik tunniussisoqartarunnaassasoq.

Tamatumunnga ilanngullugu eqqarsaatigineqarsinnaassaaq kommunet atorfinitsitinissamik imaluunniit avataanniit sulisussamik akuersinnissamik, qinnuteqaatip tignerata kingorna ullut 14-it iluanni aaliangiinissaminnik pisussaaffilerneqarsinnaassasut. Tassanilu pingaarutilittut isiginiarne-qassasoq qinnuteqaatip akueriniarneqarnera ima utaqqititsigissanngitsoq, sulisitsisup suliffiutaata ingerlanneqarneranut ajoqutaassalluni.

Taamatuttaaq aamma ilanngullugu eqqarsaatigineqarsinnaassaaq kommunet qinnuteqaatip tignerata kingorna ullut 14-it qaangiunnerini atorfinitsitinissamut akuersissumik tunisisinnaa-nissamik pisinnaatinneqarunnaassasoq.

Januaarimi 2016-imi Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaatai naapertorlugit nunatsinni suliffissarsiortut 4.031-iupput. Suliffissarsiortut taamannak amerlatigitillugit Naalackersuisut, aammalumi Inatsisartut soorunami soqutigisarissavaat Kalaallit Nunaannut avataanniit suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaata isumannaatsumik atuutsinneqarnissaa, - kisiannili pissutsit taamaangitsut paasivara.

Neriuppunga siunnersuutiga tigulluarneqarmaartoq.

³ § 37- apeqqueteqaat nr. 301/2015

Namminersorlutik Oqartussanut allaffissornikkut aningaasatigullu kinguneqaatissai:

Siunnersuut atuutsinneqalissappat pisariaqassaaq inatsimmik nutaamik siunnersuuteqartoqarnissaa. Allaffissornertigut suliasat suliamut atorneqartussat ilagissavaat tusarniaaneri, nutserinerit inatsisitigullu teknikki atorlugu misissuinerit, taakkulu inuup ataatsip ukiup affaani naammassisinnaasaatut naleqassaaq.

Siunnersuutip kingunerissagunarpaa, Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaannut tunngatillugu kommunit aaliangertangaasa amerlinissaat. Inatsisip qanoq ilusilerneqarnissaa apeqqutaatillugu, siunnersuutip aamma kingunerisinnaavaa inatsit naapertorlugu kommunit aaliangiiniartarnerat killilerneqartoq, tamannalu kommunit ulapititsinerulersinnaassaaq.

Naatsorsuutigineqarpoq siunnersuut nunatsinni suliffissaaleqinermut (annikikkaluamik) annikillisaqataasinnaasoq, taamaalillunilu pisortaniit aningaasartuutit annikillisarneqarsinnaallutik, tamatumalu kingunerissavaa inuiaqatigiinni aningaasarsiorterup pitsaanngorssarnissaanut ikkorfartueqataassalluni.

Namminersorlutik inuussutissarsiortunut allaffissornikkut aningaasatigullu kingunissai:

Siunnersuutip kingunerissavaa Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu kommunit avataaneersumut atorfinitsitinissamut akuersissumik tunisisinnaassasoq, tamannalu pisassasoq nunaqavissumik aatsaat pissarsisoqarsiinnaannippat.

Inatsissisamut allannguutissamut siunnersuutip qanoq ilusilerneqarnissaa apeqqutaatillugu, naatsorsuutigineqassaaq sulisitsisup qinnuteqaatip tunniutereernerata kingorna ullut 14-it qaangiutinnagit akissutisinissami piumasarissammagu.

Tassunga ilanngullugu maluginiarneqassaaq, Ilulissani Hotel Arctic, naak nunatsinni sulisitsisut nunatsinni pissutsinut tunngatillugu oqariartuutigisagaata akerlerluinnaanik angusaqartoq, tassami iluatsittumik sulisut 95 %-ii nunaqavissut ukiorpassuarni sulisorineqarsimapput, taamaalillunilu ilisimasat misilittakkallu suliffimmi inerisarneqarlutik uninngaanarlutillu.

Inunmut ataasiakkaanut allaffisornikkut aningaasatigullu kingunissai:

Naatsorsuutigineqarpoq siunnersuut nunatsinni suliffissaaleqinermut (annikikkaluamik) annikillisaqataasinnaasoq, Tamatuma avataatigut siunnersuut innuttaasunut kinguneqassanngilaq.